INSPECTORATUL PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

INSPECȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI CHIȘINĂU

MD 2009, or.Chişinău, str. V.Alecsandri 1, tel./fax 022 28-10-04,E-mail: ipmchisinau@ipm.gov.md

INSPECȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI CHIȘINĂU
IEȘIRE Nr. 01-06/547
"20" 04 2021

Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău
MD-2008, mun. Chișinău
str. Mitropolit Dosoftei, 99

Întru executarea Circularei cu nr.547 din 20.04.2021, emisă de Inspectoratul pentru Protecția Mediului, cu privire la desfășurarea evenimentului de mediu la nivel mondial „22 Aprilie – Ziua Pământului", Inspecția pentru Protecția Mediului Chișinău, Vă solicită respectuos organizarea orei ecologice cu tema „ Restaurează-ți Pământul", de către instituțiile de învățămînt subordonate.

Despre măsurile întreprinse, rugăm a fi informați la adresa electronică: ipmchisinau@ipm.gov.md.

Textul informativ se anexează.

Anexă: 7 file

Cu respect,

Șef Inspecție **Lilian MUNTEANU**

Ex.Cervaciuc Nicu
Tel:022-28-08-50

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

INSPECTORATUL PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

MD 2005, mun.Chișinău, str.Constantin Tănase, 9, tel. 022-22-69-41, tel/fax 022-22-69-15,
E-mail: mediu@ipm.gov.md, WEB: www.ipm.gov.md

20.04.2021 Nr. 547

La Nr._____din_____

Subdiviziunilor aparatului central și
Inspecțiile teritoriale

Circulară

Stimați colegi,

În legătură cu consemnarea evenimentului de mediu ''22 Aprilie - Ziua Pământului'', care se desfășoară la nivel mondial, Inspecțiile teritoriale vor promova evenimentul cu materiale informative prin intermediul rețelelor de socializare și vor acorda suport informațional instituțiilor de învățământ întru organizarea orelor ecologice suplimentare la tema ''Restaurează-ți Pământul'', în formatele disponibile (Word, Power Point, etc.).

În acest context, Vă remitem atașat textul orei ecologice, iar informația privind măsurile întreprinse, urmează a fi prezentată până la data de 26.04.2021, ora 12^{00}, Serviciului Sinteze informaționale și relații cu publicul, pe adresa: mediu@ipm.gov.md.

Anexă : 6 file

Șef adjunct Inspectorat **Daniel ZUGRAVU**

INSPECȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI CHIȘINĂU
INTRARE Nr. 598
20 07 2021

Ex: Ghenghea Victoria
022-22-69-15

22 Aprilie - Ziua Pământului

22 aprilie - Ziua Pământului, eveniment sărbătorit pentru a ne reaminti că planeta Pământ şi ecosistemele sale ne oferă condiţiile necesare pentru întreţinerea vieţii. Ziua Planetei Pământ a fost declarată sărbătoare oficială de către Organizaţia Naţiunilor Unite (ONU), în anul 2009.

Anul acesta, se împlinesc 51 de ani de când celebrăm Ziua Pământului, iar această sărbătoare ar trebui extinsă prin acţiuni zilnice cu scopul de a ocroti planeta noastră.

Ziua Pământului are scopul să atragă atenţia asupra degradării mediului înconjurător, asupra efectelor poluării şi să ne iniţieze cu privire la acţiunile pe care fiecare dintre noi le poate întreprinde pentru a ajuta la conservarea naturii.

Ziua Pământului este recunoscută pe scară largă ca fiind cea mai mare respectare seculară din lume, marcată de peste un miliard de oameni în fiecare an ca zi de acţiune pentru a schimba comportamentul uman şi a crea schimbări de politici globale, naţionale şi locale. Clar, lupta pentru un mediu curat continuă cu o urgenţă din ce în ce mai mare, pe măsură ce ravagiile schimbărilor climatice devin din ce în ce mai evidente în fiecare zi.

Tema din acest an este *„Restaurează-ţi Pământul"!*

Acum este momentul ca noi, cetăţenii, să conştientizăm că Pământul este unic şi nu avem o variantă de rezervă. Respectiv, suntem obligaţi unul faţă de celălalt şi toţi faţă de generaţiile viitoare, să avem grijă de Planeta noastră, să îi gestionăm responsabil resursele naturale fără a le epuiza, să îi păstrăm/protejăm resursele forestiere, resursele acvatice, funciare şi aerul atmosferic, să combatem poluarea acolo unde există deja şi să nu ne gândim la toate acestea doar o singură zi pe an, ci să purtăm/asigurăm/exercităm cu noi mereu această responsabilitate.

Inspectoratul pentru Protecţia Mediului, cu toate subdiviziunile teritoriale, este mereu la dipoziţia societăţii civile/cetăţenilor, iar conform atribiţiilor sale, are ca scop şi sarcină de a preveni/contracara cazurile de poluare a mediului, de a implica populaţia, de a informa elevii despre rolul acestuia, de a ne reaminti să ocrotim planeta, fie că doar strângem gunoiul, încercăm să sădim mai mulţi arbori, aplicăm un sistem corect de reciclare, ori alte acţiuni care fac un bine planetei.

Doar împreună putem să contribuim şi să facem o lume mai bună şi prosperă în casa noastră comună - Planeta Pământ.

22 APRILIE — ZIUA PĂMÂNTULUI

Pe scurt despre starea solurilor ca patrimoniu (text pentru Ora Ecologică).

Dumitru Aparatu, inspector principal, Direcția control geologic și resurse funciare, IPM

Ziua pământului - 22 aprilie este o zi internațională, consacrată protecției mediului. Pentru prima data această zi a fost celebrată la 22 aprilie, 1970 în SUA la inițiativa senatorului Gaylord Nelson, primul care a propus și organizat această manifestare de amploare dedicată Terrei (20 mln de participanți).

Ziua Pământului a revenit în anul 1990 în atenția opiniei publice mondiale. În acel an, sub conducerea lui Denis Hayes, festivitatea s-a desfășurat in plan mondial cu participarea a peste 200 mln de oameni.

Dimensiunile teritoriale considerabile ale statelor nu pot nici într-un caz justifica atitudinea neglijentă a omului, a comunității, a administrațiilor, așa cum Terra reprezintă un ecosistem complex și reacționează dur la orice exploatare semnificativă, nerecunoscând hotare și regimuri.

Republica Moldova cu toate că are un teritoriu nesemnificativ, în virtutea amplasării geografice poate deveni o sursă activă de dereglare ecologică cu consecințe grave și pentru țările vecine în cazul poluării bazinului Dunării și Mării Negre.

Suprafața totală a fondului funciar al Republicii Moldova constituie 3 384,6 mii ha, inclusiv 2 499,6 mii ha (73,9%) - terenuri agricole. Cota terenurilor arabile și a plantațiilor pomiviticole este foarte mare - 62,4 la sută din suprafața totală a fondului funciar sau 84,5 la sută din suprafața terenurilor agricole, ceea ce nu permite menținerea unui echilibru ecologic între ecosistemele naturale și antropice, provocând degradarea învelișului de sol și biodiversității.

Învelișul de sol constituie unul din cele mai importante resurse naturale, principala bogăție națională a Moldovei. Bunăstarea noastră depinde direct de faptul cât de rațional exploatăm solurile.

Solul este suportul mediului de viață pentru plante și animale, este depozitar de resurse energetice, care pot fi reînnoite, este acumulator de substanțe nutritive și de apă. Solul reprezintă un bun național, averea inestimabilă a întregului popor care, indiferent de forma de proprietate trebuie să fie folosită corespunzător intereselor dezvoltării economiei naționale in conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Gospodărirea rațională a solului înseamnă combinarea tehnologiilor și activităților în așa mod, în cât să se asigure concomitent: bioproductivitatea, securitatea alimentară, protecția calității solului, viabilitatea economică și socială. Menținerea pe termen lung a capacității de producere a solului, sporirea fertilității lui sunt sarcinile strategice primordiale ale întregii societăți. De atitudinea noastră față de sol depinde situația economică a țării. Prin urmare, fiecare cetățean, fiecare deținător de terenuri și agent economic trebuie să fie informat despre starea

de calitate a solurilor şi să participe activ la realizarea măsurilor necesare pentru protecţia şi sporirea fertilităţii acestora.

Calitatea învelişului de sol in Republica Moldova pe majoritatea terenurilor agricole este nesatisfăcătoare, iar pe unele terenuri este critică. Continuă să se extindă suprafeţele terenurilor afectate de eroziune şi alunecări, de procesele de dehumificare, de deteriorare a structurii şi de compactare, de solonizare, de salinizare şi înmlăştinire. S-au intensificat secetele. Aceste procese duc la dereglarea ciclurilor biologice a bilanţului elementelor nutritive şi a humusului din sol, la deteriorarea solurilor şi la scăderea fertilităţii lor.

Prejudiciul anual direct şi indirect cauzat de degradarea solurilor şi secetă pe teritoriul republicii constituie 436 mln 479 mii dolari SUA, inclusiv: 79 mln 846 mii dolari SUA - costul solurilor totalmente distruse de alunecări de teren, ravene şi in procesul efectuării lucrărilor de terasament; 356 mln 633 mii dolari SUA — costul recoltelor pierdute şi a solului fertil spălat de pe versanţi.

Degradarea solurilor este condiţionată atât de factorii naturali, cât şi de cei antropici sau social-economici.

Principalii factori naturali de degradare a solurilor în republică sunt relieful accidentat şi clima (aridizarea, ploile abundente). Degradarea antropică a învelişului de sol este condiţionată de gospodărirea nechibzuită a omului. În rezultatul interacţiunii factorilor naturali (clima, relieful) şi celor antropici procesele de degradare a învelişului de sol se intensifică.

Factorii antropici principali de degradare a învelişului de sol sunt antrenarea maxima a teritoriului in arătură; tăierea fâşiilor de pădure şi a fâşiilor de protecţie, prelucrarea terenurilor de-a lungul versanţilor, amplasarea incorectă a reţelei de drumuri, protejarea insuficientă a solurilor cu covor vegetal, cota exagerată a culturilor prăşitoare in asolamente, tasarea solurilor cu mecanisme grele, impactul reformei funciare.

Factorul principal al degradării învelişului de sol este eroziunea. Suprafaţa totală a terenurilor erodate constituie circa 877,6 mii ha (35,1% din suprafaţa terenurilor agricole). Suprafaţa solurilor erodate s-a majorat pe parcursul a 35 de ani cu 264,4 mii ha, ceea ce constituie 10,4 la sută din suprafaţa terenurilor agricole, crescând anual cu 7554 ha. Pierderile anuale de sol ca rezultat al eroziunii constituie 26 mln tone, ceea ce echivalează cu distrugerea a 2 000 ha de cernoziom cu bonitatea de 100 puncte. Această cantitate de sol fertil conţine: humus – 700 mii tone; azot – 50 mii tone; fosfor – 34 mii tone; potasiu – 393 mii tone. Cele mai erodate soluri sunt depistate in judeţele Cahul (44,4 %), Hînceşti (43,7 %), Ungheni (43,4 %), Nisporeni (43,4 °/o),

Eroziunea solurilor conduce la agravarea situaţiei ecologice generale in ţară, are loc înnămolirea şi poluarea bazinelor acvatice şi terenurilor din depresiuni, se distrug drumurile, instalaţiile şi construcţiile hidroameliorative.

Suprafaţa terenurilor ravenizate constituie 12 049 ha. Ravenizarea scoate anual din circuitul agricol aproximativ 100 ha terenuri, iar volumul de sol scos din circuitul agricol e de 10 – 15 mln m^3, prejudiciul cauzat economiei naţionale,

conform datelor, constituie 83 mln. lei. Degradarea resurselor funciare este cauzată şi de alunecările de teren. Suprafaţa lor, conform cadastrului funciar constituie 24 184 ha. Cele mai mari suprafeţe cu alunecări sunt în raioanele Călăraşi - 3588 ha, Ungheni – 1863 ha, Hînceşti – 1055 ha, Străşeni – 629 ha, Teleneşti – 516 ha. Alunecările de teren prezintă o primejdie permanentă şi pentru multe obiecte sociale: case de locuit, drumuri, construcţii hidrotehnice.

Un mare pericol pentru fertilitatea solului îl constituie dehumificarea. Anual, in urma acestui proces natural se pierd circa 2,0 mln tone de humus, pentru compensarea cărora e nevoie de circa 20 mln tone de îngrăşăminte minerale.

Odată cu recoltele de pe terenurile agricole anual se extrag circa 400 mii tone de azot, fosfor, potasiu. Volumul îngrăşămintelor locale incorporate in sol in ultimul deceniu a scăzut de 10 – 12 ori al celor chimice de 18 – 20 ori. Bilanţul humusului şi al elementelor nutritive este profund negativ. Circa 40 la sută din suprafaţa totală a terenurilor agricole se caracterizează printr-un conţinut redus de humus (< 2 %), 800 mii ha – cu un conţinut foarte scăzut de fosfor. În ultimii ani îngrăşămintele naturale mai mult se aruncă pe malurile râurilor şi râpilor, in fâşii forestiere şi pe margini de drum, poluând astfel apele de suprafaţă. Raţional ar fi încorporarea lor pe scară largă in sol, însă datele statistice pentru anul 2018 ne demonstrează, că îngrăşămintele naturale s-au introdus într-un volum de 212 mii tone, pe când in anii 1990 – 91 se incorporau circa 7 – mln tone.

În ultimii ani se intensifică cazurile de nimicire a microorganismelor şi microflorei din soluri prin arderea miriştii. În anul curent miriştile au ars pe o suprafaţă de circa 110 ha, distrugând rămăşiţele de vegetaţie, care contribuie la creşterea fertilităţii şi îmbunătăţirea protecţiei solurilor.

Din mai multe cauze se sădesc foarte puţine fâşii forestiere de protecţie, sau chiar dimpotrivă, se distrug şi cele existente,

O largă răspândire, practic pe toată suprafaţa terenurilor agricole cultivate, îl are procesul de compactare secundară a stratului arabil in rezultatul dehumificării şi deteriorării structurii solului in procesul de folosire a tehnicii agricole. Compactarea excesivă conduce la agravarea condiţiilor ecologice in sol, micşorarea recoltei cu 10 – 50%, scăderea eficienţei îngrăşămintelor, infectarea solurilor cu bacterii nocive şi dăunători, îmburuenirea lor. Creşte considerabil pericolul salinizării şi soloneţizării solurilor, apariţiei eroziunii şi altor procese nefavorabile.

Excesul periodic de umiditate a solurilor şi apariţia proceselor de înnmlăştinire, salinizare şi soloneţizare sunt foarte răspândite in luncile Prutului, a râurilor mici şi pe pante. În rezultatul manifestării acestor procese are loc micşorarea recoltelor de la 20 până la 100%.

Premisa folosirii raţionale, ameliorării şi protecţiei învelişului de soluri ale Moldovei este respectarea pe teritoriul ei a principiilor de agricultură durabilă, care preconizează:

- organizarea antierozională a teritoriului gospodăriilor, implementarea măsurilor organizatorice, agrotehnice, fitoameliorative şi hidrotehnice, având ca scop protecţia solurilor de

eroziune;

- structurizarea şi reconstrucţia landşafturilor, extinderea teritoriilor împădurite şi a luncilor în scopul menţinerii echilibrului ecologic dintre sistemele naturale şi antropogene, păstrării diversităţii biologice şi a ocrotirii resurselor pedologice şi acvatice; implementarea asolamentelor în care corelaţia dintre culturile prăşitoare, păioase, ierburile perene şi culturile legumicole ar contribui la protejarea fertilităţii solurilor, la combaterea buruienilor, bolilor şi a dăunătorilor, sporirea productivităţii lor;
- aplicarea îngrăşămintelor organice din toate sursele posibile (resturi vegetale mărunţite, băligar, siderate, culturi intermediare, deşeurile organice animaliere şi deşeurile de menaj după prelucrarea lor specială, composturi);
- aplicarea îngrăşămintelor chimice in cantităţi moderate, doar ca supliment la celelalte măsuri;
- implementarea unui sistem minim de prelucrare a solului, care asigură păstrarea structurii şi durabilităţii agricole;
- introducerea managementului integrat de protecţie a plantelor pentru a micşora folosirea pesticidelor şi aplicarea preponderent a metodelor agrotehnice şi biologice, pesticide biologice, folosirea soiurilor rezistente din punct de vedere genetic a hibrizilor şi a altor măsuri de combatere a dăunătorilor şi buruienilor.
- folosirea resurselor locale (energiei solare şi terestre, bacteriilor, care fixează azotul şi vieţuiesc liber in sol, soiurilor şi hibrizilor rezistenţi la secetă, aplicarea metodei utilizării raţionale a apelor de irigare) şi micşorarea volumelor resurselor procurate (îngrăşăminte, pesticide);
- integrarea sectorului culturi de câmp cu sectoarele zootehnic şi horticol in scopul creării unui sistem agricol complex şi arabil, având o diversitate biologică mai mare, in care resursele interne se folosesc mai eficient, schimbul de substanţe este mai complet, costul producţiei se micşorează, forţa de muncă se foloseşte mai raţional, creşte stabilitatea populaţiei rurale;
- organizarea teritoriului astfel încât componentele naturale şi antropice ale landşaftului agricol să formeze un complex organizaţional echilibrat şi utilizat armonios, care ar asigura condiţii pentru sporirea productivităţii agriculturii, conservarea şi reînnoirea resurselor pedologice şi a altor resurse, armonizarea factorilor naturali şi economici, crearea unui mediu favorabil, stabilitatea întregului sistem.

La baza strategiei de combatere a degradării învelişului de soluri trebuie să fie pusă noţiunea „limita ecologică a teritoriului", care caracterizează limita de regenerare a mediului natural. Repararea prejudiciilor pentru degradarea solurilor este o cerinţă obligatorie faţă de utilizatori. Pentru a determina starea iniţială a învelişului de soluri a loturilor privatizate statul trebuie să ofere proprietarilor funciari documentele obiective de evaluare — certificatele de calitate a solurilor, suplimentar la certificatele deja

eliberate, care confirmă dreptul proprietarului asupra pământului. Aceste documente cadastrale de asemenea sunt necesare pentru determinarea corectă a mărimii impozitului funciar, efectuarea tranzacțiilor de vânzare - cumpărare, arendă, gajare, moștenire, efectuarea măsurilor de protecție, ameliorare și utilizare rațională a solurilor.